

COMMISSIE WATERVEILIGHEID

Delft, 2 december 2014

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Waterveiligheid, tevens **conceptverslag** van de vergadering op 2 december 2014 over het aan haar voorgelegde voorstel van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering op 20 november 2014.

Aanwezig:

mevr. mr. A.W. Bom-Lemstra	hoogheemraad, voorzitter
dhr. A. van den Berg	hoogheemraad
mevr. N.J. Dijkshoorn-van Dijk	Ongebouwd
mevr. drs. J. Engels	Water Natuurlijk
dhr. ir. G.A. van der Wedden	AWP
dhr. ir L.P.I.M. Hombergen	PvdA
mevr. G. Döll	PvdA
dhr. J. de Jong	Bedrijfsgebouwd
dhr. drs. M. Smits	CDA
dhr. R. Reijn	VVD
dhr. J. Th. Overmeer	PvdD
mevr. mr. A.I.L. Kooiman	secretaris

Afwezig:

Locatie: Gemeenlandshuis te Delft, Vijverzaal

01. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent om 13.30 uur de vergadering en heet iedereen welkom.

Ze deelt mee dat voor agendapunt 05.01 een essentieel deel van de informatie ontbrak bij de stukken. Het agendapunt wordt daarom bij de eerstvolgende commissievergadering behandeld.

De heer Hombergen heeft vragen over agendapunt H04.08; de heer Van der Wedden heeft vragen over agendapunt H04.09.

De voorzitter vraagt of er nog vragen zijn over het vertrouwelijke verslag. Die zijn er niet.

02. Vaststellen notulen en toezeggingenlijst van de vergadering van 4 november 2014, inclusief toezeggingenlijst

Het verslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld. Het verslag van het vertrouwelijke deel van de vergadering wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

De heer Van der Wedden merkt op dat hij nog geen antwoord heeft op zijn vraag over de publicatie van stukken op de gemeentewebsites.

De voorzitter antwoordt dat het nog werk in uitvoering betreft maar dat:

5 gemeenten (Den Haag, Leidschendam, Delft, Rijswijk, Rotterdam) via links verwijzen naar de stukken op de website van Delfland;

4 gemeenten (Pijnacker, Maassluis, Vlaardingen, Midden-Delfland) doorverwijzen naar 'overheid online';
 3 gemeenten (Lansingerland, Schiedam, Westland) zich nog beraden over de aanpak, maar binnenkort actie zullen ondernemen.

De heer De Jong vindt de beantwoording van zijn vraag over het nieuwbouwplan Rijswijk onvoldoende. Dat er een gescheiden afvoersysteem is aangelegd is logisch omdat dat al 5 jaar verplicht is. Verder leest hij dat waar mogelijk open bestrating is aangelegd. Daar heeft hij ook niets aan.

Hij leest niet dat in overleg met Delfland en gemeente door stuwen een extra peilstijging en dus waterberging mogelijk is. Hij vraagt een toelichting, temeer omdat er nog twee fasen volgen in dit nieuwbouwplan waar ook maatregelen kunnen worden genomen om extra water te bergen en vast te houden.

De voorzitter en de heer Van den Berg zijn het eens met de constatering dat de vraag onvoldoende is beantwoord. Ze zeggen toe dat uitgebreider antwoord wordt gegeven op de vragen van de heer De Jong over wat er in het 'bouwplan Rijswijk' over is gebleven van de intenties om waterberging en water vasthouden te realiseren.

Met deze wijziging wordt de toezeggingenlijst vastgesteld.

03. Mededelingen

De voorzitter deelt mee dat volgend jaar een deel van de 120 kadetrajecten voor bijzonder onderhoud op de markt wordt gezet en dat daarvoor nu een te laag bedrag is gereserveerd. Ze wil dit onderwerp voor de verkiezingen in commissie WV en VV terug laten komen.

03.a Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter deelt mee dat de muskusrattenvangst door de vogelgriep tijdelijk was opgeschort. Binnenkort vindt weer bestuurlijk overleg plaats bij De Stichtse Rijnlanden die het samenwerkingsverband leidt. De begroting en rapportage die daar op de agenda staan, komen naar deze commissie.

03.b Terugkoppeling uit Unie Commissies

De heer Van den Berg deelt mee dat bij de commissie Watersystemen is overlegd over samenwerking met provincie en waterschappen bij onderhoud voor recreatievaart.

De voorzitter deelt mee dat bij het bijna afgeronde Hoogwaterbeschermingsprogramma geld overblijft. Dat geld wordt toegevoegd aan het nieuwe programma. Ze verwacht dat dat kan helpen met terugbetaling van voorfinanciering van versterkingen waarvan Delfland er ook één heeft lopen.

Mevrouw Engels vraagt of het voorstel over de zeesluizen in De Nieuwe Waterweg ook is besproken.

De voorzitter antwoordt dat ze wel bij een bijeenkomst van Veiligheid Nederland in Kaart is geweest. Daar werd kort over het Tweede Kamervoorstel gediscussieerd in bijzijn van de minister. Bas Jonkman stelde daar voor nog eens te kijken naar het idee. Er werden verder geen uitspraken over gedaan maar het werd ook niet afgewezen. Daarmee lijkt het nog boven de markt te hangen.

De heer Hombergen merkt op dat het verschil van dit voorstel met eerdere is dat de sluis niet ter hoogte van de stormvloedkering maar verder naar achteren is geprojecteerd.

04.B Besprekstukken

04.B.01 Najaarsbrief 2014

De heer Smits heeft de najaarsbrief ook behandeld in de commissie BOB. Daar zijn de vragen die hij nog had uitstekend beantwoord.

Mevrouw Döll vraagt of niet te voorzichtig is begroot, gezien de verschillen met de begroting van 2014. Verder vraagt ze een toelichting op de overdacht van de 3 gemalen in Schiedam omdat er in de tekst verschil lijkt te zijn tussen juridische overdacht en eigendomsoverdracht. Ze vraagt of dit alleen voor de gemalen in Schiedam geldt.

De heer De Jong vindt de najaarsbrief goed leesbaar en niet uit koers in verhouding tot de voorgaande burap.

Mevrouw Dijkshoorn vindt dit een goede tussenstap tussen de burap van 30 juni en de jaarrekening. De vragen naar aanleiding van de najaarsbrief zijn daarin goed beantwoord.

Mevrouw Engels is positief over de najaarsbrief omdat die een tussenstand van de cijfers geeft. Ze ziet geen grote overschrijdingen ten opzichte van de burap en de afwijkingen die er zijn, zijn goed toegelicht.

De heer Van der Wedden heeft dezelfde vraag over de gemalen als mevrouw Döll. Verder ziet hij wel grote verschillen tussen najaarsbrief en begroting maar hij heeft daarover geen vragen.

De heer Reijn is blij met deze cijfertussenstand die voldoende is toegelicht.

De heer Overmeer is tevreden met de najaarsbrief.

De voorzitter antwoordt dat het verschil met de begroting inderdaad groter is maar dat de verschillen in de buraps elke keer goed zijn toegelicht. Ze vindt dat Delfland steeds beter in control komt ook omdat ramingen beter worden en afwijkingen goed worden uitgelegd.

De heer Van den Berg antwoordt dat Delfland graag de ondergrond van de gemalen in eigendom wil hebben. Bij de 3 gemalen in Schiedam wordt daar nog over onderhandeld met de gemeente; daardoor is op die post minder geld uitgegeven.

Het voorstel wordt door de commissie zonder vragen over de onderdelen Stevige Dijken en Voldoende Water aan de VV voorgelegd.

04.B.07 Afwaardering binnenwaterkering Maasdijk (traject 's Gravenzande – Maassluis).

De voorzitter licht toe dat het hier om het eerste stuk Maasdijk gaat. Er komen nog een paar trajecten aan. Het zal dus niet lukken om dit proces voor de verkiezingen af te ronden. Ze verwacht dat ergens in juni tot besluitvorming en vastleggen in de legger kan worden overgegaan. Ondertussen heeft de omgeving meegekeken en wordt er in een aantal gevallen bij de vergunningverlening gevraagd om duidelijkheid.

Verder deelt ze mee dat nog een aantal tekeningen en vraag en antwoorden van de bijeenkomst bij de provincie afgelopen vrijdag worden nagezonden aan de commissie.

De heer Overmeer vraagt, ook namens zijn fractie, of niet te vroeg tot besluitvorming wordt overgegaan en of voor- en tegens voldoende zijn onderzocht.

Verder vraagt hij naar aanleiding van een artikel in de Volkskrant over een klokkenluider bij een waterschap in Limburg hoe Delfland met klokkenluiders omgaat. De betreffende ambtenaar stelde aan de kaak dat het waterschap eigen vergunningen pas na uitvoering van het werk verleende, terwijl dat bij externe aanvragers van tevoren gebeurt. Zijn dienstverband is ondertussen beëindigd.

De voorzitter antwoordt alvast op de tweede vraag dat Delfland vergunningen voor eigen werk vooraf verleent en dat zij het artikel ook had gelezen en dat het in de knipselkrant van Delfland is opgenomen.

De heer Reijn heeft geen bezwaar tegen het voorstel. Hij verwacht verderop in het traject wel nog wat meer discussie omdat er toch een historische stap wordt gezet.

Mevrouw Engels vindt het positief dat nu wel van tevoren wordt aangekondigd dat er een verandering aan zit te komen. Dit in tegenstelling met de eerdere aanpassing van de veiligheid in de kuststrook. Ze gaat ervan uit dat de berekeningen naar behoren zijn gemaakt maar vraagt

zich af of het verstandig is om tot afwaardering over te gaan omdat het om een onomkeerbaar besluit gaat.

Verder vraagt ze of de risico's om tot vergunningverlening over te gaan zonder dat de legger is vastgesteld wel voldoende zijn overdacht.

Ten slotte mist ze een beleidsstuk waarin is vastgelegd hoe in overleg met provincie en gemeenten om wordt gegaan met het eigendom en de andere functies van de dijk.

Volgens mevrouw Dijkshoorn lijkt afwaardering misschien de makkelijkste weg maar ze maakt zich toch wel zorgen: is de dijk niet toch nog nodig voor de veiligheid? In 1953 stond daar het water tot 2 m onder de kruin.

Ze stelt dat de dijk toch vanuit cultuurhistorische overwegingen zal worden gespaard en denkt daarom dat de kosten om de hoogwaterveiligheid in stand te houden mogelijk mee zullen vallen. Ze vraagt of dat zo is en of dan niet tot instandhouding kan worden besloten.

De heer Hombergen vindt het voorstel prematuur en haastwerk. Hij merkt op dat de nieuwe normering nog niet is vastgesteld en dat die is gebaseerd op algemene bezwijkmechanismen en geen rekening houdt met situationele aspecten: er kan bijvoorbeeld een mammoettanker door de dijk varen of opstuwung veroorzaken in de Waterweg.

Verder vraagt hij of de onderhoudstoestand van de beweegbare delen (de sluizen) in de Delflandsedijk wel 100% op orde is.

Verder mist hij een situatie waarbij het vanuit Ter Heijde komt en vindt hij dat de simulaties die de situatie tot 2 dagen na een doorbraak doorrekenen, ook moeten laten zien wat de situatie 7 dagen nadien is.

Verder vindt hij het jammer dat niet duidelijk wordt wat de functie van de Maasdijk is in de meerlaagsveiligheid en hoe de provincie daar als verantwoordelijk orgaan over denkt.

Het gaat hem dus te snel om op grond van dit voorstel de 750 jaar oude Maasdijk op te geven.

De heer De Jong licht toe dat Delfland destijds is ontstaan met de aanleg van deze dijk maar dan met het deel van de Nol (verhoging in het landschap) naar de duinen. Over dat deel gaat het nu niet. Hij vindt het gezien de voorliggende Delflandsedijk die op deltahoogte ligt niet onlogisch dat dit voorstel er ligt. Hij is wel nieuwsgierig naar het vervolg en dan vooral naar het traject waar Deltadijk en Maasdijk parallel aan elkaar liggen. Hij vraagt verder welke vragen er nog liggen over deze dijk bij het College.

De heer Smits vindt de term afwaardering psychologisch niet goed passen bij de kerntaak van een waterschap dat juist alert is op hoogwaterveiligheid.

Inhoudelijk klopt het verhaal volgens hem wel omdat voor de Maasdijk langs een nieuwe dijk is aangelegd. Hij vraagt nog wel een toelichting op de gevolgen van het anders positioneren van de dijk.

De voorzitter antwoordt dat geen sprake is van haastwerk. Het proces van beoordeling van de Maasdijk, in overleg met de provincie, loopt al een aantal jaren, is goed gedocumenteerd, en dit voorstel is onderbouwd met gevalideerd onderzoek volgens de laatste stand der techniek.

Toen in 1990 de Delflandsedijk is aangelegd, is besloten niet direct de Maasdijk op te geven maar daar in overleg met de provincie in een later stadium nog eens naar te kijken. Het voorstel daartoe door de provincie sloot mooi aan op het Deltaprogramma dat daarna startte. Daarom kon met een goed instrumentarium volgens de nieuwste kennis te werk worden gegaan en is niet alleen gekeken naar de bezwijkmechanismen maar naar de hele veiligheidsbreedte.

Conclusie is dat met de Delflandsedijk de basisveiligheid die volgens het Deltaprogramma aan elke Nederlander moet worden gegarandeerd, meer dan op orde is. Uit die berekeningen blijkt ook dat investeren in de Maasdijk geen beperking van de schade oplevert en dat, als je wilt investeren in veiligheid en beperking van schade, je in de Delflandsedijk zou moeten investeren. Verder antwoordt ze dat voor evacuatie (meerlaagsveiligheid) de Maasdijk volgens de veiligheidsregio waarschijnlijk ook geen functie heeft omdat in dit gebied alleen verticaal kan worden geëvacueerd.

Ze antwoordt verder dat langer dan 2 dagen doorrekenen in de simulaties geen wezenlijk ander resultaat zal laten zien omdat die tijdsduur samenhangt met de hoogwaterperiode die niet langer duurt, waarna waterstanden weer dalen.

De heer Van der Wedden vraagt of ook met een falende Maeslantkering is gerekend.

Ze antwoordt dat die situatie deel uitmaakt van de berekeningen.

Ze vindt de kwaliteit van de inhoudelijke beoordeling van de waterveiligheid (berekeningen) eigenlijk geen onderwerp voor het algemeen bestuur maar biedt aan met ambtelijke begeleiding de berekeningen toe te lichten indien daaraan toch behoefte is.

Ze antwoordt dat voor dit stuk van de Maasdijk geen waterkerende functie meer wordt gezien. Bij de andere twee delen zal dat mogelijk anders zijn.

Verder antwoordt ze dat de kosten voor instandhouding niet zo hoog zijn – er staat haar een schatting bij van 200.000 euro per jaar bij – maar zij vindt die kosten niet het argument om de functie van waterkering in stand te houden.

Vergunningaanvragers kunnen Delfland om compensatie vragen van extra kosten die zij zouden moeten maken om de waterveiligheid te garanderen terwijl berekeningen aantonen dat die niet volgens de regelgeving noodzakelijk is. Ze noemt als voorbeeld de woonwijk die Maassluis in de Dijkpolder wil aanleggen. Verder verwacht ze niet veel grote ingrepen op korte termijn.

Ze antwoordt verder dat inderdaad na vaststellen van de legger verder moet worden overlegd met provincies en gemeenten hoe omgegaan moet worden met het eigendom van Delfland. Dat speelt ook bij de zeewering. Dan zijn echter vooral provincie en gemeente leidend omdat het om invulling van functies als groen, weg en cultuurhistorie gaat.

Tweede termijn

De heer Smits stemt in met het voorstel maar wil wel regelmatig geïnformeerd worden over de voortgang van dit proces.

De heer Hombergen is nog niet overtuigd door de antwoorden. Hij blijft erbij het een voorbarige beslissing te vinden om er nu al van uit te gaan bij vergunningaanvragen dat de Maasdijk zijn functie als waterkering zal verliezen.

De heer De Jong kan een heel eind meegaan in het voorstel. Hij is niet bang voor tankeraanvaringen of terroristische aanslagen. Waar hij nog wel mee zit, is de situatie in de haven van Maassluis. Als de sluis in de primaire dijk onverhoopt niet sluit bij extreem hoog water dan vreest hij dat de Monstersche Sluis of de Wateringse Sluis het wel eens zou kunnen begeven. Mevrouw Dijkshoorn constateert dat dit traject het makkelijkste deel is van de Maasdijk. Ze wil graag de voorstellen voor de andere delen ook in commissie behandeld zien.

Mevrouw Engels vraagt of de leggerwijziging in een keer of in meerdere delen wordt doorgevoerd. Verder vraagt ze nog wat de risico's zijn als er al delen worden verkocht terwijl later blijkt dat dat niet had moeten, zoals bij de Dijkpolder zou kunnen gebeuren.

De heer Van der Wedden wil uiteraard niet dat de Monstersche Sluis een zwakke plek zou zijn in de hoogwaterveiligheid, maar constateert dat de veranderde status waarschijnlijk wel meer mogelijkheden biedt voor een eventuele rol in de recreatievaart.

De heer Reijn merkt op dat, als je met deze kennis niet af zou waarden, je schijnveiligheid creëert. Hij vindt het dus een helder betoog.

De heer Overmeer vindt het een duidelijk verhaal.

De voorzitter antwoordt dat ze de situatie voor de haven van Maassluis (sluis in Deltadijk en Monstersche Sluis en Wateringse Sluis) niet uit het hoofd meer kent. Daar is wel over nagedacht en er staat ook iets over in het calamiteitenhandboek. Ze zegt toe een en ander nader toe te zullen lichten bij het verslag.

Verder stelt ze voor dat geen eigendomsoverdracht plaatsvindt voordat de leggerwijziging is vastgesteld. Andere risico's voorziet ze niet.

Ze antwoordt verder dat voor de volgende trajecten aparte leggerprocessen zullen worden doorlopen omdat bij het ene deel Schieland is betrokken en bij het andere deel andere gemeenten dan nu het geval is. Van de voortgang zal ze de commissie op de hoogte houden.

Ze zegt ten slotte toe de aanvullende informatie van de provincie over de Maasdijk die in januari wordt verwacht, door te zullen sturen aan de commissie.

Het voorstel wordt door de commissie als besprekstuk aan de VV voorgelegd.

04.H Hamerstukken

04.H.08 Bijstelling Investeringsplan en uitvoeringskrediet groot onderhoud Vlaardinger Driesluis (701816) en Delflandse Buitensluis (701817) te Vlaardingen en Maassluis (voorstel 38188).

Mevrouw Döll vraagt hoe met de risico's voor hoog water wordt omgegaan en hoe lang de sluis buiten gebruik is.

De voorzitter antwoordt dat de doorlooptijd voor het onderhoudswerk een paar maanden is. Het stormseizoen is maatgevend en er is voor gezorgd dat er dan altijd een dubbele kering aanwezig is. De Vlaardinger Driesluis wordt juist in de winter gedaan worden i.v.m. de recreatievaart. Deze gaat gedurende langere tijd buitengebruik, maar in deze tijd van het jaar wordt er in principe geen gebruik van gemaakt. De stremming wordt gecommuniceerd.

04.H.09 Uitvoeringskrediet en samenwerkingsovereenkomst project aanleg Waterspoorpark en herinrichting park 't Loo, Veen en Binkhorstpolder gemeente Voorburg-Leidschendam (voorstel 37887)

De heer Van der Wedden vraagt of er naast de extra berging van 15.000 m³ ook nog gewone berging in het plan is voorzien. Verder vraagt hij of de extra berging oppervlaktewaterberging is of noodberging.

Hij constateert dat 2,5 miljoen euro meer is dan voor de 60.000 m³ die in het Molenvlietpark is aangelegd en dat was al duur. Hij vraagt of dit dan nog kosteneffectief is.

De heer Van den Berg antwoordt dat het ten dele om extra waterberging gaat en ten dele om berging in bestaand oppervlaktewater. Er is ook nog een deel voorzien langs het spoor waar nu nagenoeg geen water opgenomen is.

Hij beaamt dat het dure berging is maar dat komt omdat het in stedelijk gebied is. Verder wordt hiermee de opgave in deze polder grotendeels gedekt op deze manier.

De heer Van der Wedden vindt dat zijn vraag met de ligging in stedelijk gebied alleen nog onvoldoende is beantwoord. Hij legt dit terug in zijn fractie.

Het voorstel wordt door de commissie als hamerstuk aan de VV voorgelegd onder voorbehoud van de uitkomst in de AWP-fractie.

06. Rondvraag en Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen en sluit om 15.10 uur de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Waterveiligheid d.d. 2 december 2014.

De Voorzitter,

De Secretaris,

mevr. mr. A.W. Bom-Lemstra

mevr. mr. A.I.L. Kooiman